

Baráth Zsolt
országgyűlési képviselő

Országgyűlés Hivatala

komáromszám: 2/13357

Érkezett: 2013 DEC 11.

Írásbeli kérdés

Kövér László úrnak,
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli kérdést kívánok intézni a Külügyminisztériumot vezető miniszterhez, mint a tárgyban illetékes minisztérium vezetőjéhez

„Miért nincs egy jogállamnak mondott országban, Szerbiában a magyar kisebbségnek – lakossági számarányuknak megfelelő – állami támogatású iskolahálózatuk?”

címmel.

A benyújtott kérdésemre a választ írásban várom.

Tisztelt Miniszter Úr!

2012. 11. 15-én K/8999. számon írásbeli kérdést tettem fel „*Mit tesz a Kormány az elcsatolt országrészekben dúló tudatosan romboló asszimiláló politika, továbbá a mindennaposá vált magyarelles erőszak ellen, különös tekintettel Délvidék (Szerbia) tekintetében?*” címmel a nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli miniszternek.

Tisztelt Miniszter Úr!

Lentebb olvashatja Bozóki Antal kisebbségkutató elemzését a katasztrofális helyzetről.

„4. Anyanyelvű oktatás és nevelés

Az utóbbi években a vajdasági magyar oktatási rendszer folyamatos leépülésének vagyunk a tanúi, aminek – a közösség megmaradásának szempontjából is – végzetes következményei lehetnek. A magyar tagozatok megszűnése növeli a pedagógusok munkanélküliségét, a szerb államnak pedig nincs megfelelő szociális programja ennek megoldására.

A 2011/12-es tanévben a 152 290 tanulóból 15 077-en tanultak magyar nyelven (3,2 százalékkal kevesebben, mint az előző tanévben, 74 iskolában, 27 helyi önkormányzat területén (a 45-ből). Ebből 51 iskolában teljes mértékben magyar nyelven tanulhattak a

diákok, 23-ban pedig egyes tantárgyakat szerbül (pld. testnevelés és képzőművészet) hallgattak. A 933 osztály közül 37-ben összevont oktatás zajlott.

A magyar anyanyelvű általános iskolások 15-20 százaléka szerb tagozatra jár, a magyar általános iskolák kádergondokkal küzdenek, a tanárok jelentős része – különösen a szórványvidékeken – nem tud magyarul, vagy ha tud is, nem ismeri megfelelő szinten a magyar szaknyelvet. Ezért az eddigieknél is erőteljesebb támogatásra szorulnak a magyar nyelvű továbbképzési programok.

Számos helyen – a tanulók csökkenő számának függvényében – bizonytanná vált a magyar nyelvű tagozatok megmaradása, a szórványterületeken pedig fokozatosan megszűnik a magyar tannyelvű oktatás az óvodától a középiskoláig (Közép-Bánátban és Dél-Bánátban, Dél-Bácskában, Szerémségben).

Az állam már évek óta képtelen megoldani a magyar nyelvű tankönyvkiadás helyzetét. Az általános iskoláknak szóló tankönyvek közül 34 magyar címszó hiányzik, ebből 23 egyáltalán nincs is raktáron, 11-ből pedig a kelletténél kevesebb van. Gondot jelent az is, hogy a szerb nyelven kiadott, szerbről fordított tankönyveknek stilárisan és helyesírást tekintve nem kielégítő a fordítása. A gimnáziumokban esetében többnyire régi kiadású, elavult tankönyvek vannak forgalomban, a szakiskolák részére pedig nagyon kevés a magyar nyelvű tankönyv. A kéziratok akkreditációja nehézkes, bonyolult. Hiányoznak a tanári kézikönyvek is.

Alapvető volna, hogy a magyar diákok is ugyanolyan minőségű és tartalmú tankönyvekből tanuljanak, mint a szerb diákok, mert csak így vehetnek egyenrangúan részt a különböző versenyeken és a középiskolai, valamint az egyetemi felvételi vizsgákon. Mindezt úgy kellene megvalósítani, hogy a mindegyik kisebbség nyelvén megjelent (irodalomkönyv, történelemkönyv stb.) tankönyv az adott kisebbség sajátos szükségleteinek is megfeleljen.

A szerbiai tankönyvek hemzsegnek a sztereotípiáktól, előítéletektől és a hátrányos megkülönböztetésektől – derült ki az elemzésekből. Igazi problémát (főleg a történelem- és földrajzkönyvek esetében) mégis a valódi kisebbségi érzést kiváltó tartalom jelent: a magyarság bűnös vagy másodrendű népként való bemutatása. Az ilyen tartalmú könyvek nagyban hozzájárulnak a saját közösséghez való kötődések gyengítéséhez, a kisebbségi érzések kialakulásához. Sok vajdasági magyar fiatal érvényesülését gátolja az államnyelv hiányos ismerete is.

Aggodalomra ad okot az is, hogy – a Tartományi Képviselőház oktatási, tudományos, művelődési, ifjúsági és sportbizottságának kimutatása szerint – „a vajdasági általános iskolákban a legkevésbé képzettek a magyar nyelven előadó tanárok”. A kimutatás szerint a magyar nyelven előadó tanítók, tanárok végzettsége „75,50 százalékban felel meg az előírásoknak”.

Gondot okoz az is, hogy nincsenek magyar tannyelvű felügyelők, iskolapedagógusok és pszichológusok. Nincsenek kielégítő válaszok az iskolák önállósulási követeléseivel (Torda, Magyarittabé), a kétszakos tanárképzéssel és a diplomahonosítások felgyorsításával kapcsolatban sem. Az iskoláknak sok esetben nincsen annyi pénzük sem, hogy továbbképzésre küldjék a pedagógusokat.

Vajdaságban a 2011–12-es tanévben 2063 nyolcadikos került ki az általános iskolából, akik közül 1945-en (94,28%) folytatták középiskolai tanulmányaikat anyanyelvükön. A

tartományban 38 kétnyelvű középiskola működött, ezek közül 33 szerb és magyar nyelvű, 2-2 szerb–szlovák és szerb–román nyelvű, egy pedig szerb–ruszin nyelvű. Három iskolában három nyelven tanítottak, nyolcvanban pedig egy nyelven. Ez utóbbiak esetében 78 szerb, kettő pedig magyar nyelvű középiskola.

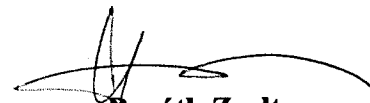
A szabadkai Magyarságkutató Tudományos Társaság kutatásai szerint Vajdaságban az egyetemi hallgatók mindössze 6 százaléka magyar anyanyelvű, míg a főiskolások számát figyelembe véve ez az arány 11 százalék. A hallgatók száma tehát jóval a demográfiailag elvárt 13 százalék alatt van, és mindössze az egyharmaduk tanul anyanyelvén.

Tisztelt Miniszter Úr!

Miért nincs egy jogállamnak mondott országban, Szerbiában a magyar kisebbségnek – lakossági számarányuknak megfelelő – állami támogatású iskolahálózatuk?

Várom megtisztelő válaszát!

Budapest, 2013. december 11.

Baráth Zsolt
országgyűlési képviselő
Jobbik